

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПАТРІОТИЧНИЙ ПОСТУПОК

Американці говорять про патріотизм дуже рідко. Навіть критикують, «вимашувати прапорцями» як «дешевий патріотизм». Знов такі слова як, «патріот» чи «патріотичний» призначені в них на особливі випадки. Можна ж заважити, як пишеться в газетах про людей, які призначають багато мільйонів на різні цілі, не тільки релігійні, освітні, чи гуманітарні, але й такі, що їх ми звикли називати «патріотичними», бо дбають про патріотичне виховання, а проте ніколи не пишеться про таку добродійну людину, як патріота. Тому саме так впадає в вічі, коли тепер, як згадується про зустріч президента Трумана з генералом МекАртуром, пишеться — тут і там — про «патріотичний поступок» президента, чи про дружню розмову «двох патріотів». Видно, що ця зустріч не була такою легкою справою, як воно могло б здаватися, але була конечно потрібною з огляду на загальне добро. Так воно й є.

Президент Труман і ген. МекАртур ніколи вжиттю не стрічалися. Як особи, що займали високі й відповідальні становища, були собі добре знайомі. Але як Труман став президентом і начальним вождом, ген. МекАртур став у військовому значенні його підвладним. Стали проти себе дві індивідуальності, які вміють вперто стояти при своїх. Що більше, перед останніми президентськими виборами республіканці постійно видвигали «геройську постать» ген. МекАртура кандидатом на президента. Для республіканців і сьогодні ген. МекАртур є «свій», себто приналежний до їхньої партії, яка тим самим користується його слави. Знов Труман не тільки президент держави, але — на ділі — теж і голова Демократичної партії, яка теж хотіла б мати на своїх коні, «геройство» й «славу», та ще в такому часі, коли вона на передодні виборів, які рішати будуть про її більшість в Конгресі. У внутрішньому житті це важливі справи; це боротьба за владу. Тому, якщо це було заважало, то ніякої зустрічі Трумана з МекАртуром не було б. Не заважало тут теж і амбіції. Загально відомо, що у відношенні американської політики до Азії погляди президента Трумана і ген. МекАртура йшли в розріз. Віддавна ходили вісті, що загорілі партійники та амбітні військові генерали мали сильно натискати на президента Трумана, щоб звільнив «неслухняного» МекАртура з його високого й відповідального становища. Не так давно през. Труман навіть заборонив ген. МекАртурові вислати писемно до американських ветеранів Чужинецьких Воян, бо те, що було в тім письмі, колідувало з американською закордонною політикою. Проте, не зважаючи на те все, президент Труман покинув несподівано Вашингтон і виїхав в далеку і небезпечну дорогу, довгу на сім тисяч миль, щоб стрінути ген. МекАртура на тихо-океанському острові й обговорити з ним важливі державні справи та дійти до порозуміння, маючи на увазі критичне положення в світі, зокрема в Азії та Європі, та ту роль, яку доводиться відгравати у цій кризі Злученим Державам.

Цей поступок президента Трумана названо — патріотичним. Його уступливість стала в цьому випадку тільки виявом глибокої любові своєї країни, розумним і благородним вчинком, якому приписував весь американський нарід.

Так — на думку американців — треба поступати патріотичним, чесним і розумним провідникам у важливу хвилину нації, коли вона в небезпечі й мусить збирати усі свої сили для оборони своєї волі й незалежності.

У ВЛАСНІЙ СПРАВІ

Навряд чи для редакції газети могла б бути більша приємність, як ствердження помітного зросту заінтересування газетою в широких колах її читачів, їх живий відгук на друковані матеріали та шире їх бажання радою і порадою та співпрацею допомогти в дальшій розбудові і в постійному поліпшенні газети. Це тим більше у важких фінансових умовах нашої американсько-української преси, що всіляко мусить в'язати кінці до купи, щоб вдержатись. Це саме відноситься і до нашої редакції. Не маючи навіть приблизної можливості винагородити наших співробітників так, як вони на це заслуговують і як цього ми від глибокої душі бажали б, ми приймаємо їх співпрацю з глибокою вдячністю та як конкретне виявлення їх широго бажання причинитися до розвитку нашої думки, до розбудови нашого громадського життя та до нашого загального прогресу. Це тим більше, що їм доводиться часто давати цей вклад коштом свого більше ніж заслуженого відпочинку та серед незвичайних обставин. Але до них, як і до тих, що до них долучаються, ми маємо велике прохання, подиктоване однакою, як нашими редакційними, так і загально-громадськими вимогами.

Завданням газети є давати якнайбільше інформації на якнайменшій місці та в найвиразнішій формі. Щоденник — це не журнал, в якому можна друкувати цілі трактати на різноманітні теми. На чотирьох сторінках звичайного формату годі теж друкувати довжелезні статті, що тільки відштовхують читача та в яких дуже часто губиться найкраща думка. Не має теж можливості друкувати передові дописи з малих імпрес, а вже в жадно розітєсненні. Ми не можемо друкувати довгих на цілі сторінки резолюцій зі зборів та засідань, хоча радо подали б їх короткий зміст в кількох реченнях. Ми не можемо друкувати довгих викладів по жертові по одному чи два долари «і решту дрібницями». Ми не можемо друкувати довгих дискусій і дискусій на дискусії, хоч і які мудрі вони були б, якщо вони не є засадничими нові. Ми не можемо друкувати по кілька дописів з цих самих імпрес чи по кілька статей на ці самі теми, якщо в них думки та інформації повторюються. Ми не можемо друкувати місцевих дописів чи статей перебування в кількох копіях та висланих до всіх газет, якщо ці матеріали не мають основного значення для нашої громадської думки або нашого громадського життя. Автім, якщо такі матеріали виявилися в будь-якій іншій газеті, ми не заважаємо їх передрукувати, подаючи, очевидно, автора і джерело. Ми не можемо друкувати матеріалів анонімних, хоча на бажання автора можемо не подавати його прізвища. Ми не можемо друкувати матеріалів писаних нечітко. І вже ніяк не можемо друкувати дописів чи інших матеріалів, що не вміщуються у загально-прийнятій формі пресової етики, як

особисті напасти і обиди, не-проверені факти і т. п.

Це тільки в загальному, чого ми не можемо або не бажано друкувати. Натомість ми радо і з вдячністю використаємо кожний надісланий матеріал, що в короткій, зв'язній формі інформує, розяснює чи коментує події і думки. Ми зокрема радо користуємося всім інформацій про наші громадське життя і навіть найдрібніші його прояви, якщо тільки ці інформації будуть подані в справді інформативній формі. До інформацій з нашого життя належать теж особисті успіхи, як і нещасть поодиноких осіб, якщо вони є звичайного буденного порядку. Ми радо надрукуємо кожну статтю, без огляду на її автора та на те, чи самі погоджуємось з її думками, якщо тільки вона не є виразно шкідливою з будь-яких виразних мотивів. Беручи до уваги обставини, зокрема недостатню різноманітність професійних журналістів, ми не відмовляємо місця теж коротким науковим трактатам, споминам та всім іншим матеріалам, що можуть причинитися до висвітлення, доповнення чи спростування нашого минулого і сучасного та

до формування нашого майбутнього. Ми однаково радо надрукуємо надісланий матеріал високо кваліфікованого спеціаліста, як і несправного в писанні робітника та «звичайного» громадянина, якщо тільки там будуть «голова і ноги» та взагалі думка чи інформація, як теж коротка, виразна форма.

Ми шире бажано зробити «Свободу» ще більше нашим всенародним органом і ми доложимо всіх зусиль, щоб цей розвиток постійно поліпшувати. В цьому ми прохаємо допомоги і співпраці від всіх наших читачів. Ми бажано вдержувати з ними постійний контакт і ми з однаковою вдячністю приймаємо від них слова прозання, як і слова докору. Ми тільки прохаємо, щоб ця співпраця була вдержана у формах наших основних вимог, бо тільки тоді вона буде допомогою а не перешкодою. Нашим найбільшим бажанням є задовольнити якнайширше кола наших читачів і рівночасно відповісти тим завданням і обов'язкам, що їх накладає на нас інтерес і вимоги нашої громади і нашого народу та їх невпинного прогресу. Нарід бо «Свободу» створив, нарід її розбудував і народною вона мусить залишитися, постійно йдучи вперед та розвиваючись разом з народом.

Упадок большевицької легенди

Тоталістичні рухи — большевизм і фашизм — мають між собою те спільне, що вони в політиці звертаються не до розуму, а до почувань. Їх союзником є «іраціональне», основане на волевих імпульсах і на хотінні, неконтрольованім розумом. Для захоплення мас комуністи і фашисти творять свої фантастичні плани, політичні і господарські. Це французький синдикаліст Жорж Сорель назвав такі урочні образи будучності, подані деякими рухами своїм прихильникам, «мітмами» або «легендами». Таким мітом була світова чи краще європейська пролетарська революція, в яку вірили Маркс, Енгельс і російський Бакунін. В пізніших часах міт генерального страйку захоплював провідників професійного робітничого руху в латинських країнах Європи, — відсілі пішла назва «синдикалізм», від французької назви «синдикат» — робітничий союз.

Найбільшу легенду 20 століття приніс російський большевизм, який проголосив все-світню пролетарську революцію, свободу і самостійність народам світу і диктатуру пролетаріату. Для поширення цієї легенди російський комуністичний уряд створив величезний апарат пропаганди, що діє по всіх країнах світу. Комуніст не сміє сумніватися в тому, що говорить Москва, він мусить сліпо вірити в «букву закону», що приніс із мостківського Синаю Ленін і його наступник Сталін.

Нема сумніву, що на початку своєї влади російські комуністи самі вірили своїй пропаганді і думали, що вони здійснюють у своїй державі соціалізм. Ця віра захоплювала на-

віть противників комунізму. Напр., відомі англійські діячі і письменники — Сідні та Беатріса Вебб, під впливом большевицької пропаганди, видали в Лондоні книгу, в якій хвалили досягнення Сталіна і висловили думку, що під комуністичною диктатурою розвивається «нова цивілізація».

Але час ішов, і під впливом практики політичної большевицька легенда почала «ліняти». Обіцяна на початку комуністичної диктатури господарська і суспільна рівність обернулася в Советах в свою протилежність. Навіть за царської влади не було такої різниці соціальної між робітником і директором фабрики, як є тепер у Советах. Нема мови про «планування пролетаріату» в державі, де професійні робітничі союзи є на те, щоб помагати большевицькому апарату висисувати робітників, а не охороняти робітничі інтереси.

Замість обіцяної большевиками свободи для громадян настало в Советах небувале в історії рабство — політичне і господарське. Ця неволя поширилася і на самих комуністів. Сталін уже більше десяти років не скликає партійних з'їздів, він править державою разом з всемогутнім Політбюром Комуністичної партії. Препрозаславане «визволення націй», яке комуністична Москва і тепер обіцяє цілому світові, відчувають тепер ті народи, що мали нещастя потрапити під московську протекцію: сотнями тисяч мандрують тепер робітники і селяни з Румунії, з Угорщини, Чехословаччини, Польщі з України, з Балтійських країн і т. д. в безкраї простори Сибіру та інших областей советської

ДО УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИХ ВІДНОСИН

Після закінчення 2-ї світової війни, жидівські кола обвинувачують український нарід, що він робив жидівські погроми, брав участь в мордуванні і знищенні жидів разом з німцями-нацистами. Російські кола і собі підбуржують обвинувачуючи український народ в жидівських погромах.

Треба правдиво підходити до висвітлення цієї справи, а також треба висвітлити взаємовідносини жидівського народу з українським.

Жиди оселились так густо на Україні завдяки політиці царського російського уряду, яке творило так звану «черту осеселости», тобто жидам дозволялося лише жити на Україні Литви, Білорусії і Польщі, а в інших місцевостях Росії за часів царського режиму жити жидам не дозволялося.

В тих місцевостях, де жиди проживали, вони захоплювали всю торгівлю, а також і ремесло. Годинники, ювеліри, шевці, кравці були переважно жиди. Царський уряд не сприяв селянам в збутті своїх жидівсько-господарських продуктів і селяни були віддані на волю торговцям, які встановлювали свої низькі ціни і по них скуповували збіжжя і продукти сільського господарства, через що селянство біднішало і це викликало в них злобу проти торговців, як своїх головних ворогів, а торговцями були — жиди.

Царський уряд, тримаючись

держави на рабську працю.

Друга світова війна, коли Сталін поважно помагав Гітлерові розбивати західно-європейські демократичні держави і надіявся спільно з Гітлером розділити світ, розкрив очі на одному засліпленому советськими легендами. Після війни отверзіння в масах демократичних країн іде дуже швидко. Якщо перед війною деякі соціалістичні і демократичні партії пробували творити «народний фронт» проти Гітлера разом з комуністами, то тепер бачимо рішуче розмежування політики демократичних партій від большевизму.

Те саме бачимо в робітничому професійному русі. Зокрема американські робітничі юні ведуть успішну боротьбу проти комуністів не тільки в своїй країні, але помагають робітничим організаціям в Європі і в цілому світі побороти комуністичні впливи.

Легенду про «советську міролюбність» теж удалося зліквідувати в народних масах демократичних держав. Як в Америці, так в Європі, в разі наступу советських армій, буде в масах народних ширший патріотизм і рішуча воля до оборони своєї свободи проти московських тиранів. Народи світу бачать советську державу такою, яка вона є: імперіалістична потуга, з рабством економічним, з неволею політичною і з російським націоналізмом, як знаряддя московського імперіалізму.

X. M.

Володимир Савченко

ВІД ВЛАДИВОСТОКА ДО КОРЕЇ

(Фрагмент з часів російсько-японської війни — 1904-1905 р.р.)

2) Коли підійшов до місця вантаження полку на величезний транспорт «Аргунь», що вмістив цілий наш полк у кілька тисяч без полкового обозу¹⁾, то вгледів, як саме вантажили «лебедками» полкових сибірських коней. Отож, як підводили цих маленьких, але сильних і злих коней до транспорту, то вони намагалися вирватися, бігли навколо не тільки задніми, а й передніми ногами, кусалися, вершали. Але з хвилею, коли «лебеда» тримаючи їх пасами під животами, високо піднісала в повітрі та подавала на транспорт, вони раптом затихали, опинившись у повітрі, ніби німі.

Останню ціч у Владивостоці я спав у каюті на транспорті «Аргунь». На другий день я прокинувся дуже раненько. Відчуваю, що транспорт гойдається на хвилях. Глянув у вікно: навколо похмуро, морсити дощ, вітер. Незабаром корабель здригнувся, знявся з якоря й відплив від берега. Наш транспорт «Аргунь» плів попереду інших. В затоці хоч і гойдало, але ще не дуже, аж ось виходимо в відкрите море...

Швидко одягнув дощовий плащ, вихожу на палубу, на більший простір, вдихнувши свіжого повітря та оглянувшись навколо. На обрії видно силуети кораблів військової флотії, вони оберігають наші транспортні.

Ого! — бачу, що палубою йти не так то легко: кораблем так хитає, що не можна й кроку ступити, щоб не триматися за що-небудь руками. Вітер свисте, завиває, але безперервно дош... Тримався руками за канати, дібрався я на рашеті до того місця, відкіля мені здавалося найкраще обсервувати. Та палуба мене не задовольнила. Мені забажалося вилізти вище, щоб ще краще роздивитися навколо. Гля-

нув угору і побачив, що там недалеко біля капітана пароплава сидить на лавці командир 7-ої сотні нашого полку, капітан Бакалінський²⁾. Побачивши мене, гукає: «Поручник С-ко! Прошу до мене! Тут добре оглядати!» Мені тільки цього було й треба. Тримаючись, збираюся по «трапу». Привітавшись, сідаю поруч з ним. Дивлюся вперед і навколо: грізна, але чудова й незабутня картина! — Море шумить, піниється, клекоче... Одна хвиля набігає на другу, за ними налітають інші... Вітер все міцнішає. Дош лє, як із відрі. Час-від-часу нескоро перебігають ламані блискавки та чути могутнє грохотання грому. Нашого велетня-корабля то винесе на гору-хвилю, то знову кидатиме між розбурханих хвиль, ніби в прірву й так, здається, без кінця... Настрий у мене піднесений мент цього мало. Моє око вже звикає до розгніваного моря. Мені хочеться, щоб чогось більшого надзвичайного, — буря! так буря!

Раптом почуваю, що зі мною щось трохи недобре. А тут капітан Бакалінський, подивився на мене та й каже:

1) Обози полків були навантажени на транспорті «Колима».

2) Українець, міцної будови, велетенський зріст.

«Що з вами? Ви позеленіли, мабуть хворі? — Я відповів, що мене перед хвилиною почало нудити. — То приступи морської хвороби, раджу вам пролягти, йдіть вниз, — сказав Бакалінський, а потім додав, глянувши на палубу та вказуючи в той бік рукою — там вже почалося. — Я спочатку не розумію, що почалося, не хотів розпитувати, бо поспішав до своєї каюти, щоб дійсно трохи полежати та прохити скоріше ця нудота. Проходячи палубою, побачив, що навколо лежали воюки й блоували. Тут мені згадалося слова капітана Бакалінського: «там вже почалося» — і для мене стало все ясно. Коли я пробрався між садатів, то одні із них, побачивши в якійсь стани, не радив мені йти до каюти, а навпаки залишитися на палубі й присісти на вітри. Він додав, що до війни був рибалкою на Балтійському морі й знає бурю на морі. Я спробував ще залишитися на палубі але нудота не залишала мене. Вернувшись до каюти я ліг на ліжко. Та по недосвідченості я ліг так, що підчас хитання пароплава та голова була вгорі, то знову ноги. Довідався пізніше того же вечора, коли буря стихла, що треба було лягти так аби

качало немов у колисці. Отож мене страшенно розгойдало й я почувався не зовсім добре — викачало з мене все й далі пішла тільки гірка вода. Тоді, лежачи на ліжку, блискавкою промайнула в голові думка — це ж тільки частина Тихого океану. Японське море, а щоб воно було, як би на океані захопила буря?

І ось через 45 років їхав я десять днів (від 14 до 25 жовтня року 1949 р.) Атлантийським океаном. Всяко було. Але я й дружина уникнули морської хвороби. Ми запаслися таблетками «васано» і навіть щодня не вживали їх та привезли їх до Н. Й. Я персонально переконався, що часом треба прилягти. А саме головне не треба довго вдихати в розбурханій хвилі, а особливо не треба думкою поринати в глибини морсько-океанську, а вітати понад хвилями й все буде гаразд.

Коли транспорті були на лінії Славянки, пристань на березі Японського моря, на нашому «Зеленому Клині», між Владивостоком і затокою Посіетом, то дістали наказ, щоб транспорті й міноискони, яким тяжко було плисти в бурю, повернули до Славянки й перебули там бурю. Не пам'ятаю, вже чи на транспорті «Ар-

гунь» не помітили сигналізації, чи не зрозуміли, бо всі транспорті зайшли в Славянку, а «Аргунь» продовжував плисти далі.

Я звав себе в руки й переборював морську хворобу. «Грамофон Грамофонівич» ще раніше опанував собою. Коли ми подивилися один на одного, то прийшли до висновку, що за цей день поважно схудли. Між іншим поручник Грузин оповідав, що коли в цей день один час стояв на палубі, побачив, що капітан пароплава «Аргунь» зняв кашкет, перекрестився та сказав: «оце тільки що щастливо розминулося з бродячою міною». Йх лід той час багато блукало й японських і російських, а в бурю вони особливо загрожували пароплавам. Від капітана нашого транспорту довідався також про наказ йому затопити транспорт, коли б несподівано був заатакований японською флотією, щоб не потрапити до японського полону.

Підчас цієї бурі захворів також на морську хворобу чималий відсоток матросів транспорту «Аргунь».

Перед вечором буря затихла. Ось виринув ніби з моря місяць і поплив все вище й вище по небосхилу, заливаючи все навколо своїми срібними

(Довідався на стор. 3-їх)

проміннями. Вся природа ніби зовсім новий, світлий вигляд. На небі замиготіли зорі все більше та такі великі й блискучі. Хоч українські зорі куди більші й блискучіші від ньюйоркських, але мені здавалося на Сході ще більші. Навколо запанувала мрійлива тиша.

На «Аргунь» все оживило й по-виходило з кают. Почали ділитися враженнями пережитого тоді дня.

(Кінець буде)

Д-р Ярослав Пастернак.

ВАРЯГИ В УКРАЇНІ

У „Свободі“ ч. 194 з 22-го серпня ц. р. появилася була рецензія д-ра М. Андрусика на „Науковий збірник Українського Вільного Університету в Мюнхені (V., 1948) і в ній кілька критичних зауваг шановного історика до моєї археологічної статті п. з. „Літописний город Пліснеський і проблема варягів у Галичині“, на яку хочу тут відповісти.

Вислідок моїх розкопок у 1940 р. на городищі „Пліснесько“ (літописний город Пліснеський) біля с. Підгірці, золочівського повіту, було ствердження факту, що головна й найстарша його частина („дитинець“) була заснована, по всьому правдоподібності, шведськими варягами, які прийшли через Шлезьк вздовж р. Одрі при кінці IX або в першій половині X ст. та привезли зі собою, із своїх купецьких факторій між прибалтійськими слов'янами та тамошніх слов'янських ремісників, в цьому й ганчарів.

Д-р Андрусик не погоджується з тим, і каже, що я „забув, що були це часи припливу варягів, до Києва шляхом „із варяг у греки“, тобто з Балтійського моря понад Великий Новгород до Дніпра, який відставився до Києва, звідки їх князі вислали на підбій доколичних слов'янських племен; Пліснеськ був у водній області Дніпра (через Прип'ять-Стір)“.

У відповідь мушу пригадати, що для хоч приблизно повної розв'язки проблеми варягів в Україні, яка є така стара, як і сама писана історія України, треба проробити ще цілу низку важливих питань, тісно пов'язаних з історією політичних, торговельних та культурних відносин в Україні в ранній княжій доби, спираючись на останніх досягненнях дотичних наук. Самі знані вже здавна літописні відомості, нерідко суб'єктивно представлені на тенденційно навісвітлі, тут ніяк вже не вистачають.

Одним із цих питань є справа устійнення шляхів варязьких торговельно-грабіжницьких виправ по широким просторах Європи та „Атлантичного океану“. Історичних відомостей про ці шляхи, до яких належить тріть загальної знахідки літописна згадка про шлях „із варяг у греки“, і якої я ніяк не забув, бо її знає кожний українець, що знає середньовічну історію України, є дуже мало, і реконструювати ці шляхи приходиться тепер картографічним методом, на підставі розміщення археологічних знахідок варязького типу в терені.

В той спосіб можна було ствердити, що перший варязький шлях, що проходив східною Європою з півночі на південь, йшов з перших варязьких колоній у Старій Ладозі та Новгороді долі Волгою до надволжанських та надкамських болгар, а там в Каспійське озеро і вздовж його західних берегів в Арабію (Багдад). Цей балтійсько-каспійський шлях є доказаний великою кількістю археологічних знахідок вздовж Волги. В Нижньому Новгороді він роздвоювався і західна його віднога вела вздовж р. Оки й її південних допливів до хозарів на Дону.

Як літописні угри, що прийшли тоді в південно-східну Європу, перервали варягам ці догідні шляхи, вони перевели свої човни на води Дніпра, здобули прастарий Київ, що за археологічними даними —

був важним торговельним центром вже в перших століттях по Хр., і так створили водний шлях „із варяг у греки“, доказаний теж великою кількістю археологічних знахідок. Цей шлях мав два вихідні пункти: один у Старій Ладозі, звідкиля варязькі човни відставалися через Ільменське озеро й р. Ловать в річище Дніпра, а другий в Ризькому заливі Балтійського моря, звідкиля можна було горі Двиною та її південними допливами дістатися на води Дніпра. Одна й друга віднога є позначена великим числом знахідок варязького типу та арабських, німецьких і англосакських монет з X-XI ст. Немає однак ще жадного археологічного доказу на те, що в тих часах, вздовж Прип'яті та Стиру, як хоче д-р Андрусик, провадив якийсь водний шлях з Києва до Пліснеська.

Далі остерігає д-р Андрусик, що „до німецьких і польських дослідників, що стараються виказати зв'язок Західної України з областю Висли в праісторії, слід ставитися критично, бо це часи, з яких лаяконічні вістки маємо про цей простір в історичних джерелах, що однак мовчать про шлях варягів Одрою та Вислою“. До цього мушу заважити, що „область Висли“ — це дуже широке поняття, яке містить в собі ціле доріччя Висли від її джерел до устя, а в моїй статті є мова тільки про горішню течію Висли по устя р. Сяну. Через цю частину області Висли Західна Україна мала в праісторичних часах майже безперервний, археологічний знаходками добре доказаний зв'язок через Шлезьк зі Заходом, звідкиля сухопутним шляхом вздовж горішньої течії Висли (по устя Сяну) провадив, можна сказати — відвічний комунаційно-торговельний шлях на схід. Нам нічого відпекуватися того, що в нас були вже від найдавніших праісторичних часів зв'язки й взаємодієносини з заходом, чого прим. не мала Росія, і тому кожному українському археологові не обійшло, не досліджувати теж західні джерела, в тім німецькій й польській.

На якийсь шлях Вислою від варязької колонії Трузо біля її устя горі рікою на південь нема досі жадного доказу. Але варязький шлях вздовж Одрі таки існував, хоча й „мовчать про його“ літописні джерела (вони про багато дечого мовчать, що слід би було згадати, от хочби про будову монументального катедрального собору в княжому Галичі). Цей шлях є доказаний великою кількістю археологічних знахідок майже вздовж цілого його бігу, від варязької колонії Іюмсбургу біля устя Одрі аж по границі краківської землі. Там він роздвоювався й одна його віднога йшла вздовж р. Морави й Дунаю до Будапешту, а друга переходила на Вислу, йшла нею до Судоміра і далі горі Сяном в сторону галицьких княжих столиць, де знаходи варязького типу маємо досі з Валяви біля Перемишля, Звенигороду й старого Галича. З другого саме з цих городів варяги прийшли на місце будучого Пліснеська, сьогодні, на підставі археологічних знахідок, годі ще сказати, але більша кількість варязьких предметів у старому Галичі чим у Звенигороді, каже здогадуватися, що вони дісталися туди з Галича, звідкиля шлях провадив, в часах

панування династії Романовичів, попри Пліснесько до Володимир Волинського.

Далі заважає д-р Андрусик, що західно-слов'янська ганчарська посуда могла дістатися на Пліснесько шляхом торгівлі, а знайдені там в могилах „здогадні“ варяги могли бути дружинниками київських князів. Тут він хай прийме до відома в археологічній науці цілої Європи на підставі безчислених дослідів загальною признакий факт, що простим кухонним і столовим глин'яним посудом ніхто в давнину не торгував, бо це ніяк не оплачувалося. Він був все місцевого виробу. Предметом експорту були тільки дорожочні керамічні вироби, як ось грецькі мильовані вази чи римська терракота „terra sigillata“. Тимто й грубої роботи кераміка, викопана мною у великій кількості зі спідньої частини культурної верстви на Пліснеську, була безсумнівно вироблена на місці, на городищі. Прикметна її орнаментика, не знайдена ще ніде досі на українських землях, вказує — теж безсумнівно — на надбалтійських західно-слов'янських ганчарів, мабуть з племені Вільці, які ліпили цю кераміку в руках, що без ганчарського кола, на місці на Пліснеську. Самих ганчарів знад Балтійського моря вже хіба ніхто на Пліснесько не спроваджував, так, що їх могли привести зі собою туди одні тільки варяги, в руках яких була торгівля між надбалтійськими слов'янами, зокрема в доріччі Одрі. Тимто ці варяги й не могли бути дружинниками київських князів, висланими на підбій до Галичини. Вони не були теж „здогадними“, але справжніми варягами. На це вказує, як було в моїй статті визначно відмічено, варязький похоронний обряд (чоловік з жінкою, золоті бляшки в роті), зовсім чужий в Україні, та в злучі з цим і варязька зброя.

Відповідаючи кінці на твердження д-ра Андрусика, що аж „не мусів прихити до Галичини варязький основник пліснеського городища, коли інші городища на Україні того часу оснмовували тубільці“, мушу пригадати, що всіх городищ в Україні є тисячі, а фаховими розкопками досліджених є тільки десятки, тому говорити сьогодні, що інші (поза Пліснеськом) городища в Україні оснмовували (в X ст. — Я. П.) тубільці, є шонайменше передчасно. Ми маємо тільки, з великою правдоподібністю здогадуватися, що подавляюча більшість наших ранньісторичних городищ була основана нашими предками, але саме Пліснесько є доказом того, що між тим були й виїмки, до яких воно належить. Кераміка надбалтійсько-слов'янського типу була у спідній, найстаршій частині культурної верстви на дослідженій мною найстаршій частині Пліснеська. Під сподом, під верствою з цією керамікою, жадних інших, старших знахідок не було, значить: коли варяги прийшли на нинішнє Пліснесько, його місце було ще зовсім не заселене і тому мусимо вважати їх, по всьому правдоподібності, основниками й першими жителями Пліснеська.

Зовсім інакше було прим. в колишній прибалтійській землі фінів, що її здобули варяги збройною силою, мабуть, в першій половині IX ст. Археологічними розкопками на місці їхньої першої колонії над озером Ладогою було виявлено, що спідні верстви городища „Старая Ладога“ містять в собі залишки чисто фінської типу, а верхні, з IX-XI ст., мають знов чисто варязькі пам'ятки. Виходить, що місцеве фінське населення було варягами просто винищене чи прогане й готове городище дісталось в руки варягів, які держали його, після цього, понад два століття.

Очевидно, і ми теж волимо би, щоби найстарше на сьогодні в Західній Україні, імплантне своїми розмірами пліснеське городище було засноване своїми, українськими боярами, які після варягів були його власниками, але — правда понад все! А в тім ми не останні, що досліджували городище Пліснесько. До майбутності належать далші систематичні розкопки на йому, які — як належить надіятися — зближать розв'язку проблеми його заснування якнайбільше до правди.

Заклади шановного критика-історика вийшли з незнання археологічних матеріалів та методів праці (головною страграфією), що їх кожна наука — тут археологія й історія — виробила окремо для себе.

ГУБЕРНАТОР ТАМЕС Е. ДНОІ заявив кореспондентам нью-йоркської преси, що вся демократична передвиборча кампанія є одним великим „смір“ом. Губернатор відповів на запити у зв'язку з опублікуванням листа Джона Генлі, республіканського кандидата на сенатора, з торгом за довгі „джаб“.

До українсько-жидівських

відносин

(Докінчення зі сторони 2-ої)

1919 року влада добровольческої армії Денікіна, що йшла за гаслами „Єдиної Неділимой Росії“ громила українські культурно-освітні установи в тому числі й Українську Академію Наук, а також національні кооперативні організації, розвалила в Києві поставлений пам'ятник Тарасові Шевченкові, а також заборонила вживання української мови. Добровольці Денікіна з гаслом „Бей жидов спасай Росію“ громили теж жидів і глузували з них, що в добровольческу армію „іерусалимських дворян“, як вони називали жидів, не приймають. Це все відбувалося на Україні.

На початку 1920 року, в погоні з більшовиками комуністами, щоби дискредитувати українську армію, отаман Волох зробив провокаційний погром жидів, ограбував їх і перейшов на бік советської влади, передавши їй все награбоване в жидів майно і за це не тільки не був покараний, а навпаки радянська влада його прийняла і ще надала Волохові високу посаду.

І в ті часи, коли лунали гасла „Бей жидов — спасай Росію“, а радянська влада провокувала жидівські погроми, один з головних діячів сьоністського руху серед жидів, п. Жаботинський, на початку 1920 року, складає з урядом Української Народної Республіки договір про обопільну підтримку українського й жидівського народів в їх боротьбі за національне визволення й утворення своїх вільних і незалежних держав.

Видатний жидівський діяч, Арнолд Марголін був 1920 р. послом України в Англії, а Маргуліс суджено 1930 року за участь в Союзі Визволення України (СВУ). На запитання Маргулісу, радянського прокурора Ахматова, як це так, що він стоїть на боці тих, що робили жидівські погроми, Маргуліс відповів: Я знаю і ручуюсь, що український народ не робив жидівських погромів.

1924 року отаман Юрій Тютюнник, що провокаційно був заманений ГПУ в СССР, робив доповіді про польсько-українські взаємовідносини. Після доповіді Тютюнникові почали задавати різні запитання і між

Але й така критика є корисна. Вона спонукує до більш всебічного розглянення справи, до посилення праці в деяких напрямках та до більшої самокритики. На цьому полягає весь прогрес в науці і тому критикам все належить подяка за рецензію, якщо вони й не фахові, але безпристрасні й безтенденційні та зроблені в доброму намірі якнебудь причинитися до розв'язки наукової проблеми.

Я радий продовжати дискусію в тій справі з іншими українськими істориками й археологами, зацікавленими проблемою варягів в Україні, але для цього треба б знати інше, більш відповідне місце чим сторінки щоденної преси.

іншим йому докоряли, що він робив жидівські погроми. На вимогу Тютюнника, аби йому зазначили, де і коли він робив жидівські погроми, ті, що докоряли йому за погроми, казали, що в Єлисаветграді і Знам'яні.

Тютюнник відповів, що в ті часи він був за 200 кілометрів від цих місць. Ці погроми, очевидно, робив Агітпроп Радянської Влади. (Агітпроп — це відділ Агітації і пропаганди). На вказівки, що червона армія не робила жидівських погромів, Тютюнник відповів, що в Бердичеві і Фастові. Радянська влада жорстоко переслідувала сьоністський рух серед жидів, масово їх за арештувала і засідала до концентраційних таборів, Сибіру, Уралу і північного краю; так само жиди масово арештовувались, розстрілювались і засилались до концентраційних таборів, Сибіру, Уралу і північного краю за обвинуваченням в троцькізмі.

Багато жидів брало участь в українському національному рухові, крім Марголіна і Маргуліса слід відзначити артистів Сабініна, Семдору і інших, багато жидів за це розстріляно, як Полоцького в Харкові, Грінберга в Одесі й інших, а також засладо до концентраційних таборів Сибіру, Уралу та північного краю.

Головним отаманом Симона Петлюри 1926 року вбив у Парижі жид Шварцбард, але за директивами Політбюро ВКП (б) і ГПУ СССР. Жиди були в Чехі, ГПУ, НКВД і МВД, а також других каральних органах СССР, і як такі брали участь в нищенні українського, білоруського, російського і інших народів СССР, але не можна обвинувачувати в цьому весь жидівський народ. Як український народ, так і жидівський, не повинні відповідати за дії, що їх чинять окремі одиниці цих народів. Тільки ті виродки несуть відповідальність за свої дії.

Український народ не робив жидівських погромів. Він, як і жидівський, народ, був поневолений, борючись за свою волю і незалежність своєї держави, а тому співчував і допомагав чим міг кожному народові в тому числі і жидівському, які змагали до своєї волі і незалежності.

Спільне життя, спільна доля і боротьба жидівського й українського народів, за часів царської влади, повинні об'єднати ті народи, так, щоби один одного підтримував. Між тими народами не повинна бути ворожнеча, а мусить бути тільки згода, спільне змагання до волі.

Микита Кекало.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з советської преси)

КОЛГОСПНА ВИСТАВКА

В Черкасах дня 3. 9. відкрилася районна виставка „досягнень колгоспного села“. Як один з експонатів виставки, показано кілька мішків зерна, що його заробила колгоспниця Гапоненко як аванс за трудові.

В МОГИЛЕВІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ

В Могилеві-Подільському відбулася третя обласна спартакіада Вінниччини, а перша а УССР обласна спартакіада створеного недавно спортивного товариства „Колгоспник“. На спартакіаді було 1,5 тисяч сільських спортсменів, а також представники Молдавії і Литви.

СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО „КОЛГОСПНИК“

За вказівками ЦК ВКП(б) і ради міністрів СССР в київському центрі советської адміністрації ухвалено створити в Україні сільське добровільне спортивне товариство „Колгоспник“. Завдання цього товариства, — пише советська преса, — є масове залучення до фізкультури сільського на-

селення і підвищення спортивної діяльності сільських фізкультурників, виховання на селі і всебічний розвиток будівників комуністичного суспільства, готових до праці і захисту СССР, безмежно відданих соціалістичній батьківщині за справу Леніна-Сталіна... Такий советський спорт.

ПЕРШІСТЬ З ФУТБОЛУ

В 4-ох смугах УССР 4 місяці тривали футбольні змагання за першість УССР з участю 40 команд. В першій зоні переможцем вийшла команда Київського будинку офіцера, в другій — дніпродзержинський „Металург“, в третій — в орошиловградській „Трудові резерви“, в четвертій — ужгородський „Спартак“. У Києві відбудуться змагання за першість УССР.

(У. Думка)

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИ І СПІВІЛАСНИКАМИ 11-ЦЯТІ МІЛІОНОВОГО МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

ВАЖНЕ ДЛЯ СПІВАКІВ

ПОВІДОМЛЕННЯ:

ОРГАНІЗУЄТЬСЯ МІШАНИЙ ХОР ДЛЯ КОНЦЕРТОВИХ ВИСТУПІВ.

Запрошую співачок і співаків голоситися на проби співу, які відбуваються

В ЗАЛІ ЦЕРКОВНИЙ, 675 ІСТ, 183 СТРИТ В БРОНКС, Н. Й.

кожної п'ятниці 7:30P.M.

проф. Іван Трухлий

SINCE 1940...

16% More People in New Jersey

107% MORE TELEPHONES

Your telephone is a lot more useful today than it was just 10 years ago! Then there were 733,970 telephones in New Jersey—now there are more than 1,500,000. To put it another, more personal way, in New Jersey you can call or be called by more than twice as many telephone users as in 1940.

Most of this increased usefulness has come within the past five years. Since September 1945 it has required \$232,000,000 in gross additions to telephone plant to expand New Jersey's telephone system.

All of this expansion and improvement is vitally important right now. We're not only able to give you more and better service, but the additional facilities are needed more than ever as the nation turns to the telephone to speed the job of defense.

Although we've spent as much for telephone construction during the past five years as in the preceding seventeen, the need for large expenditures will continue for a number of years. Our plans for 1950-'51 alone contemplate \$85,000,000 for gross additions to telephone plant. Completion of these plans depends on two things: earnings sufficient to attract investors, and the needs of the national security program.

NEW JERSEY BELL

TELEPHONE COMPANY

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ТОВ. ім. ОЛЕНИ ТЕЛПІ, 20 ВІДДІЛУ СУА

— відбудеться —

В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ЖОВТНЯ 1950

ЗАБАВА

В ЗАЛІ СВ. ВОЛОДИМИРА, 1938-40 Germantown Ave., PHILA., PA.

Буде смачний буфет і напитки. — Вступ \$1,00 з податком.

До танців приграватиме оркестра В. Блавацького. Комітет.

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

ДО ВІДОМА ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ:

1, 2, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 314, 333, 357, 365, 382, 426, 429

збори згаданих відділів відбудуться

В SHAMOKIN, PA.

В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ 1950 Р.

(SUNDAY, OCTOBER 29, 1950)

точно в 2. год. пополудні.

в UKRAINIAN GREEK CATHOLIC CHURCH HALL

Corner Shamokin and Clay Streets, Shamokin, Pa.

Ці збори скликається згідно з ухвалою останніх окружних зборів, а тому кожний згаданий тут відділ повинен мати на цих зборах своїх представників. Теж делегати минулої конвенції повинні побути на ці збори.

Д. Капітула, окр. предс.

І. Чеп, мол., окр. секр.

О. Костюк, окр. кас.

СИРАКУЗІ І ОКОЛИЦЯ!

Товариство „Українська Січ“, під Покровом Св. Ап. Петра Павла, відділ 39. У. Н. Союзу в Сиракузі, Н. Й.

— обходитиме —

В НЕДІЛЮ, 22. ЖОВТНЯ 1950

(Sunday, October 22, 1950)

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ

собою 50 років праці для добра свого Народу. Свято почнеться в Церкві, де будуть відправлені по третій Службі Божій — Молебні і Парастас.

В годині 2-ї пополудні відбудеться

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, 1317 W. FAYETTE STREET Святоці промову аніголюєть д-р Лука Мінуга, редактор „Свободи“. Ще промовляють місцеві й позаміські бесідники, а між ними і Василь Гузар, головний радий У. Н. Союзу в англійській мові.

Товариство „Українська Січ“ сердечно запрошує на цей Золотий Ювілей всі місцеві українські організації й всіх наших громадян, а зокрема доколичні Відділи У. Н. Союзу, а це з Рошестер, Обурі, Ютика, Фултон, Сейр, бо це з Св'ято нас усіх і нашої спільної праці для усім нам дорогої й великої ідеї.

Ввечірні, година 6, відбудеться ЗАБАВА З ТАНЦЮМІ.

Уряд Тов. Українська Січ, від. 39 УНСоюзу.

Спортові Вісті

УСК „ТРИЗУБ” У ФІЛАДЕЛФІ ВІДБУВ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Існуючий Спортивний Гурток у Філадельфії, як спортова секція „Самопоміч” рішив перевести Загальні Збори для засування самостійного Спортивного Клубу. Збори ці відбулись 15. жовтня. Відкрив і провів Збори інж. Татомір, відпоручник „Самопоміч” і член тимчасової Управи Спорт-Гуртка.

Звіт з дотеперішньої діяльності зложив п. Котельницький, голова Спорт-Гуртка. По дискусії над звітом і схвалення абсолютної більшості членів, приступлено до зачитання проекту статуту для Спорт-Клубу, випрацьованого дир. Блавацьким і п. Пазуяком. Проект Збори прийняли як обов'язуючий статут.

На внесок Комісії Матки вибрано Управу Клубу в складі: голова дир. Блавацький, 1-ий місто голова п. Яремко, 2-ий місто голова п. Студент, секретар д-р Бернгардін, касієр п. Варвара, організаторський референт і менеджер п. Пазуяк, референти преси пп. Прудус і Елько, господар п. Матієвич, член Управи п. Тарнавський. Заступники Управи обрано пп. Ортинського Емілія та д-ра Утриска. Склад Контрольної Ко-

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

(Докінчення зі стор. 1-шої)

лі” — заявив Труман. „І це не є тільки завданням Злучених Держав, але й завданням вільних народів”. Відповідні пляни для такої цілі зголосив секретар стейту Дін Ачесон в Генеральній Асамблеї ОН.

У нашому власному краю і в порозумінні з іншими країнами, ми далі розбудовуємо збройні сили, щоб показати, що агресія не виплачується. Ми мусимо далі збільшувати продукцію для військових цілей. Все те буде важке і вимагатиме багато жертв. Однак ми свідомі небезпек, які стоять перед нами. Ми будемо готові їх дати. Хай жаден агресор не думав інакше. Ми цинічно нашу незалежність і наш спосіб життя і ми присвяtimo все, щоб їх затримати.

Умови миру для Росії
Якщо Росія справді хоче ми-

місії: дир. І. Поритко, проф. Рудакевич, п. Сухар. До Товариського Суду увійшли д-р Ценко, проф. Данківський та п. Пазуяк.

Схвалено назву для клубу, саме УСК „Тризуб” Філадельфії, та клубову барну синьожовту.

Нововибраний голова дир. Блавацький заявив, що доложити всіх зусиль, щоб повести роботу у клубі якнайкраще, щоб гідно репрезентувати український спорт в ЗДА. Ми в це віримо!

М. Р.

СПРАВЛЕННЯ

У статті „З приводу „Визвольників” ч. 236 „Свободи”, має бути: „чекан у кімнаті перед”, а не „чекан у переддверній кімнаті...”; ч. 237: „парті Західної України і членів МНДО-ни”, а не партії членів Західної МНДО-ни”; „Степан Рудик, коли його і одного старого”, а не „Степан Рудик, коли його одного старого”.

MIAMI, FLORIDA

МАСЛО КІМНАТИ ДО ВІНАНЬ
Місцеве або тихе.
Пийте або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th TERRACE
MIAMI 32, FLORIDA.
Phone 82-2692.

АРТИСТИЧНІ РІЗДВЯНІ ЛИСТИ І ЛИСТІВКИ

артиста-малювача проф. М. Анастасівського

чотири і однокраскові по 10 і 5 центів.

висилася на замовлення — автор.

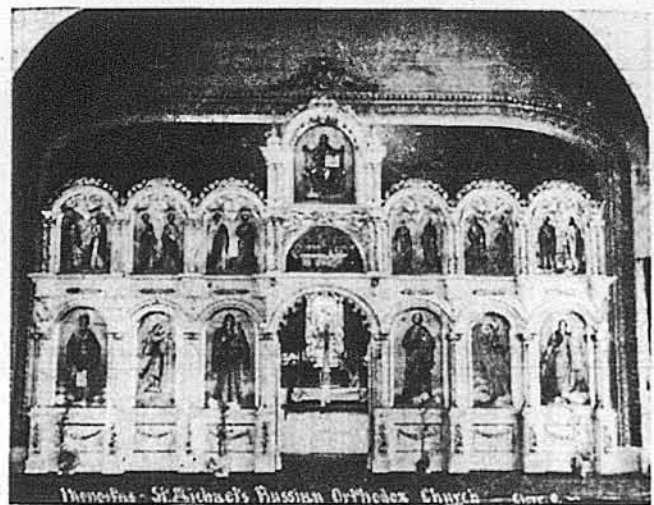
Організаціям, Видавництвам, Кооперативам, Складам і т. п. пригуртовим замовленням відповідний рабат.

Жадайте зразків.

МИКОЛА АНАСТАСІВСЬКИЙ

681 ST. PETER STREET Apt. 2. ST. PAUL, MINN.

УВАГА! — ЦЕ ОДНА МОЯ ПРАЦЯ ІЗ ЧИСЛЕННИХ МОЇХ ПРАЦЬ.

ДМИТРО КОГУТИЧ
виробляє для різних Церков іконостаси, казальниці, вітальні, лавки і пр. Хто бажає прикрасити свою церкву хай голоситься на адресу:
DIMITRI KOGUTICH
CHURCH & HOME FURNITURE CO.
2639 Scranton Rd., Cleveland, Ohio

В Центрі Укр. Колонії в Нью-Йорку. Коло школи св. Юрія.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

В. Е. Богачевський • VEB-OK • О. Ключаєв

208 E. 6th St., N.Y.C. Tel. OR. 3-2484

ПЛОДЮЧОСТІ ЗЕМЛІ МАС ПИЛНУВАТИ ВЛАСНИК

Белвіл, Ілл. — Власники земель мають дбати про їх плодючість так, щоб майбутні покоління мали з неї користь, яка прив'язана до посідання землі. Таку резолюцію ухвалено на конвенції католицької Красної Конференції Сільськогосподарського життя. Якщо арендар фарми поробить якісь уліпшення для плодючості землі, тоді власник фарми має йому такі кошти вернути після закінчення контракту винайма. Конвенційні промовці звертали увагу на покращення фармів молодією генерацією тому, що молодь приходить до висновку, що їй не оплачується управління землі. Це походить з яловіння землі без відповідного її оживлювання й меліорації.

ЗА ПІДВИШКУ ПОШТОВИХ ОПЛАТ З ДОЗВОЛУ МІЖСТЕЙТОВОЇ КОМІСІЇ

Вашингтон. — Генеральний поштоматер звернувся до Міжстейтньої Торговельної Комісії з домаганням, щоб вона дозволила на підвишку поштових оплат від пакункових посилок, щоб покрити хоч частинно поштовий дефіцит, який тягнеться від трьох років. Підвишка мала б вносити від 4 до 9 центів, відповідно до зони, за перший фунт ваги. Додаткова вага мала б бути оплачувана не від цілого фунта, а від його частин, окремо за чверть, а окремо за пів чи три чверти фунта. Крім оплат від пакункових мали б бути підвищені оплати від цілої четвертої класи посилок, до якої належать книжки, каталоги, журнали, які не мають права йти як пошта другої класи.

НЬО ЙОРК. — ЗА ВІДОМОСТЯМИ з Адміністрації Економічної Кооперації (ЕКА), нове гасло цієї установи для відбудови Європи при допомозі Плянну Маршала, буде „Гарматі і хліба”!

Гарматі прийду наперед, бо ЕКА вважає, що для відбудови Європи треба наперед забезпечити, отже європейський промисел мусить виробити в першу чергу гарматі для оборони. Маючи готові засоби оборони, можна буде приступити до плекання земельних продуктів, які дають хліб.

ПЕРЕД ОПРИЛЮДНЕННЯМ ВИСЛІДУ ВИБОРІВ У БРАЗИЛІ

Ріо де Жанейро. — Політичні кола, близькі до Хетулія Варгаса, який надіється стати президентом Бразилії, виявляють, що він планує п'ятирічку для налагодження економічних відносин у своїй країні. Досі обчислено, що Варгас має около мільйона голосів на всіх 8,000,000, які віддано під час голосування 3 жовтня. Його противники мають далеко менше. На випадок вибору, Варгас обійме уряд президента від Нового Року.

● 95 пасажирів корабля Еуліанія й Італія, які прибули до Нью-Йорку, затримала імміграційна влада на підставі нового протикомуністичного закону. Їх відслали на Еліс Айленд для „скрінінгу”.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Повідомляється членів 204 відділу, що надзвичайні збори відбудуться в суботу, 21. жовтня, о год. 8-й вечорі, в галі 334-336 Іст 14. вул. Нью-Йорк. Прохастесь членів, щоб конечно прийшли на ці збори, бо є важні справи, які треба вирішити гуртом. 28. ч. м. ми відвітаємо Юнаїт нашого відділу, тому треба все іслід приготувати, щоб гідно відбутися це свято. — В. Гасія, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Повідомляється членів 204 відділу, що надзвичайні збори відбудуться в суботу, 21. жовтня, о год. 8-й вечорі, в галі 334-336 Іст 14. вул. Нью-Йорк. Прохастесь членів, щоб конечно прийшли на ці збори, бо є важні справи, які треба вирішити гуртом. 28. ч. м. ми відвітаємо Юнаїт нашого відділу, тому треба все іслід приготувати, щоб гідно відбутися це свято. — В. Гасія, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Повідомляється членів відділу 277, що місцеві збори відбудуться в неділю, 22. жовтня, в церковній галі на Wall St., точно в годині 1:30 пополудні. Члени, котрі мають запланувати виступи, повинні вирішити, бо інакше будуть сусуплені. — Н. Хоріат, М. Курдина, С. Федірко, С. Виппенський, кас.; М. Листей, секр.

КАРТЕТ, Н. ДЖ. — Тов. запровадять Січ, від 342, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбудуться в неділю, 22. жовтня, в годині 2. попол, в галі церковній на Roosevelt Ave. Проситесь всіх членів і членів зійтися на ці збори і розібрати тикети і книжечки до розпродажі на К а р д - Парті. Будемо приймати нових членів до Тов. і до УНСоюзу. Просимо явитися на зборках, а ми Вас вітатимемо. — Гр. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПOMOГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕРВІХ, ПАРКИХ СОЛІДНИХ ОСНОВАХ

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по українські і другі рекорди. Висилася рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогу.

FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

Notice of Hearing

Notice is hereby given that the Department of Public Utilities — Board of Public Utility Commissioners — has set 11 A. M. November 13, 1950 for a public hearing on increases in intrastate telephone rates filed by the New Jersey Bell Telephone Company. Hearings will be held in the Board's rooms at 1060 Broad Street, Newark, New Jersey.

A bill insert was mailed to all telephone customers in May of this year outlining the proposed increases. The schedules of increased telephone rates requested are on file in all of the New Jersey Bell Telephone Company business offices and at the offices of the Public Utility Commission in Trenton and Newark. The proposed rates are available for public inspection between 9 A. M. and 5 P. M. from Monday through Friday.

New Jersey Bell Telephone Company

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА” В НЬО ЙОРКУ, Н. Й.

Повідомляє все Українське Громадянство Нью-Йорку і околиці, що „ГУРТOK ПРОМІШЬ”

виставить

„ПТАШКА ЩАСТЯ”

песа на 3 дії зі співами і танцями Ф. Аляхновича

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (SUNDAY, OCTOBER 22) 1950 P.

at ST. GEORGE'S AUDITORIUM, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПО ВИСТАВІ ВІДБУДЕТЬСЯ БАЛЬ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ

Початок точно 4:30 пополудні.

Music by NICK ANTON and His Hylites.

Вступ на Виставу і Баль \$1.00, на самий Баль 75 ц., вже з податками.

Будемо приймати членів до 35-го року життя без вступного.

Шановні Громадяни! Українське Товариство „Просвіта” на всіх своїх підприємствах завжди вдовольняло публіку і тим разом доложити всіх старани, щоб кожного як слід вдовольнити. Комітет подбав про багато гарних несподіванок, а також і Буфет з смачними перекусками і напійками. Приходіть всі, щоб гарно в товаристві своїх забавитися, поговорити і потанцювати.

Комітет.

ТАРЗАН, ч. 2453. Великий Луї перебирає провід.

Почувши слова капітана, Великий Луї виступив наперед. „Ми не поїдемо до Леопольда-вил!” — закликав він.

„Ви будете діставати накази від мене і Кріппа до кінця подорожі”.

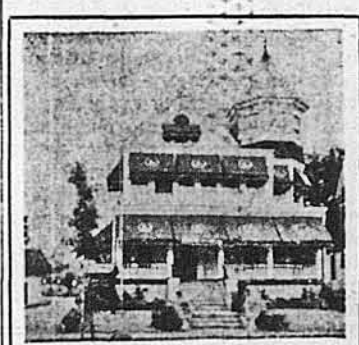
В переконанні, що Тарзан згинув під упавим тягарем, Скандер і Кріпп відправили капітана до містка...

...і зовсім не знали, що хтось за ними слідить.

ЩО Є НАПРОДАЖ В СУРМІ

Платівки (Рекорди) Сет ч. 10, видання Сурми, 14 рекордів за \$10.00
Театральні твори (100 різних штук, вартості 40 доларів за 10.00
Рольки до п'яна, 50 різних Святкова пачка (мід, куті, мик, горіхи, гриби, календар стінний і календарик Чорв. Каліни) 5.00
Свартога чистий мід, 5 фт. з пересліжкою 2.00
Канна ч. 4, 5, 6 або 7.Ярд 1.50
Панама (біла) ярд 2.50
Натки, ДМЦ ч. 16, 10 цт. Моліне, моток 5
Українські газети з різних сторіс світа, 12 за 1.00
Ліра, збірник пісень (364) з нотами і віршиями 2.50
201 Пісень, Альбом пісень, з нотами до співу і п'яна Діточі театральні штуки, 25 різних 3.00
Діточі книжки до читання, 10 різних 2.00
Сітний Календарі, 100 за 18.00
Картки на Різдв. Свята 100 за 3.50
Картки на Різдв. Свята, гарніші, 100 за 7.00
Словник Анг.-Укр., Подвеска, 50,000 слів 4.75
Словник Укр.-Анг., Лева і Вербаного 3.00
Словник чужих слів, Кузель Підручник Анг. Мови, Проф. Луцького 2.50
Підручник Анг. Мови, Крата 1.50
Перші Кроки Анг. Мови, Фесенка 1.00
Граматика Укр. Мови по укр. і англійськи, Шкляки 1.50
Замовлення посилатіть найкраще разом з гроши на адресу:
SURMA
BOOK & MUSIC CO.
11 E. 7th St., New York 3, N.Y.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Обслуга Шпирі і Чесна

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, NEW JERSEY

ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЯ ПОГРЕБНИК

арядкує погребання по \$150

ціні так низькій як

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПРКРАЩА

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

137 E. 5th ST., NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЯ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET.

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2464

